

ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศคู่เจรจาประเทศแรกของอาเซียน โดยออสเตรเลียได้สถาปนาความสัมพันธ์กับอาเซียนในปี 2517 (ค.ศ. 1974) และจะมีการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ ในโอกาสการฉลองครบรอบ 40 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย ในปี พ.ศ. 2557 ออสเตรเลียและอาเซียนดำเนินความสัมพันธ์กันอย่างราบรื่น มีการปรับเปลี่ยนลำดับความสำคัญของความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ไปตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจและความจำเป็นอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของทั้งสองฝ่าย ปัจจุบัน ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลียครอบคลุมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

อาเซียนกับออสเตรียมีกลไกความร่วมมือทางการ 3 ระดับ ได้แก่ 1) การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ (ASEAN Post Ministerial Conference 10 + 1 Session with Australia หรือ PMC) 2) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (ASEAN-Australia Forum) และ 3) ระดับเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Joint Coordination Committee)

ในด้านการเมืองและความมั่นคง ออสเตรเลียเข้าเป็นภาคีความตกลงสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation – TAC) ในปี 2548 และได้ร่วมรับรองเอกสารแผนงานโครงการในการปฏิบัติตามปฏิญญาร่วมอาเซียน - ออสเตรเลียเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ASEAN-Australia Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism)

ในด้านเศรษฐกิจ อาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้ลงนามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement – AANZFTA) เมื่อปี 2552 ส่งผลให้การค้าสินค้าระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลียในปี 2554 เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.02 จากปี 2553 มีมูลค่ารวม 70,789.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอาเซียนได้ดุลการค้าออสเตรเลียเป็นมูลค่า 15,387.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (อาเซียนส่งสินค้าไปยังออสเตรเลียเป็นมูลค่า 43,088.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และออสเตรเลียส่งสินค้าไปยังอาเซียนเป็นมูลค่า 27,700.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ออสเตรเลียได้เข้าร่วมการเจรจาจัดทำความตกลงพหุมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership - RCEP) ซึ่งเป็นความตกลงที่พัฒนาจากความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา โดยความตกลง RCEP ตั้งเป้าให้การเจรจาแล้วเสร็จในปี 2558

ในด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ออสเตรเลียกับอาเซียนมีความร่วมมือด้านการศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยในเครือข่าย ASEAN University Network – AUN โดยมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างอาเซียนและออสเตรเลีย นอกจากนี้ ในเรื่องการจัดการภัยพิบัติ ออสเตรเลียประกาศให้

การสนับสนุนการดำเนินการ ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER) และ ASEAN Coordinating Center for Humanitarian Assistance on Disaster Management (AHA Center) เป็นเงินจำนวน 2 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย รวมทั้ง ออสเตรเลีย ยังเป็นคณะทำงาน Working Group เพื่อพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่าง ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER) Work Program และ EAS Work Plan on Disaster Management ในคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ (ASEAN Committee on Disaster Management – ACDM)

ออสเตรเลียให้ความช่วยเหลืออาเซียนในด้านการพัฒนาภายใต้ ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AADCP) โดยในระยะแรก (ปี 2545-2551) มีมูลค่าความช่วยเหลือประมาณ 45 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และในระยะที่สอง (ปี 2552-2558) ออสเตรเลียมีเป้าหมายจะขยายความช่วยเหลือให้แก่อาเซียนเป็นเงิน 57 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และได้ตัดสินใจขยายระยะเวลาการขอความร่วมมือ AADCP II ออกไปจนถึงปี 2562 (ค.ศ. 2019)

กองเศรษฐกิจ
กรมอาเซียน
มิถุนายน 2556